

V Bruseli 20. júla 2015
(OR. sk)

10897/15

COHOM 81
CFSP/PESC 399
COSCE 5
FREMP 160
INF 132
JAI 562
RELEX 604
DEVGEN 132
CONUN 142

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady

Dátum: 20. júla 2015

Č. predch. dok.: 10875/15 COHOM 80 CFSP/PESC 395 COSCE 4 FREMP 158 INF 131
JAI 558 RELEX 597 DEVGEN 131 CONUN 141

Predmet: Závery Rady o akčnom pláne pre ľudské práva a demokraciu na obdobie rokov 2015 - 2019

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o akčnom pláne pre ľudské práva a demokraciu na obdobie rokov 2015 – 2019, ktoré Rada prijala 20. júla 2015.

ZÁVERY RADY O AKČNOM PLÁNE PRE ĽUDSKÉ PRÁVA A DEMOKRACIU NA OBDOBIE ROKOV 2015 – 2019

Rada pre zahraničné veci, 20. júla 2015

1. Rada víta spoločné oznámenie s názvom „*Udržiavanie problematiky ľudských práv v centre programu EÚ*“, ktoré predstavila vysoká predstaviteľka Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a Európska komisia, a prijíma nový akčný plán pre ľudské práva a demokraciu na obdobie rokov 2015 – 2019. Týmto akčným plánom Rada opätovne potvrdzuje záväzok Európskej únie propagovať a chrániť ľudské práva a podporovať demokraciu na celom svete.
2. Na základe strategického rámca EÚ pre ľudské práva a demokraciu a akčného plánu na obdobie rokov 2012 – 2014 dosiahla Európska únia značný pokrok pri zlepšovaní vplyvu a jednotnosti svojej činnosti v oblasti ľudských práv a demokracie. EÚ ďalej rozpracovala usmernenia o kľúčových otázkach ľudských práv, zvýšila účinnosť dvojstrannej práce v oblasti ľudských práv a demokracie, úspešne podporovala opatrenia na viacstrannej úrovni a zlepšila začleňovanie otázky ľudských práv do vonkajšej činnosti EÚ. Rada tiež víta významnú prácu osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva Stavrosa Lambrinidisa, ktorý významne prispieva k účinnosti, jednotnosti a viditeľnosti politiky EÚ v oblasti ľudských práv, a vyjadruje plnú politickú podporu pre jeho prácu.

3. Dnešné zložité krízy a rozsiahle porušovania a zneužívania ľudských práv a základných slobôd si vyžadujú čoraz rozhodnejšie úsilie EÚ. Tento akčný plán by mal umožniť EÚ naplniť tieto výzvy prostredníctvom cielenejších opatrení, systematického a koordinovaného využívania nástrojov, ktoré má k dispozícii, a posilnenia vplyvu svojich politík a nástrojov v teréne. EÚ bude klásť osobitný dôraz na zodpovednosť zo strany miestnych inštitúcií a mechanizmov a spoluprácu s nimi, a to vrátane vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva a občianskej spoločnosti. EÚ bude presadzovať zásady nediskriminácie, rodovej rovnosti a posilnenie postavenia žien. EÚ bude tiež zabezpečovať komplexný prístup k predchádzaniu konfliktom a krízam a ich riešeniu z hľadiska ľudských práv a naďalej bude začleňovať ľudské práva do vonkajších aspektov politík EÚ v záujme zabezpečenia lepšej jednotnosti politík, najmä v oblasti migrácie, obchodu a investícií, rozvojovej spolupráce a boja proti terorizmu.

4. EÚ je aj naďalej odhodlaná realizovať celý program v oblasti ľudských práv a demokracie, ako sa odráža v strategickom rámci pre ľudské práva a demokraciu na rok 2012, ktorým sa opatrenia Únie naďalej riadia, a v usmerneniach EÚ o ľudských právach, záveroch Rady a strategických dokumentoch. EÚ bude naďalej presadzovať a obraňovať univerzálnosť a nedeliteľnosť všetkých ľudských práv v partnerstve s krajinami zo všetkých regiónov, v úzkej spolupráci s medzinárodnými a regionálnymi organizáciami a občianskou spoločnosťou. EÚ zintenzívni svoje úsilie o podporu bezpečného a priaznivého prostredia, v ktorom môžu občianska spoločnosť a nezávislé médiá prosperovať. EÚ zdôrazňuje kľúčový prínos aktérov v rámci občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv pre mier a bezpečnosť, stabilitu a prosperitu.

5. Rada vyzdvihuje dôležitú úlohu vysokej predstaviteľky/podpredsedníčky Komisie a Európskej komisie v podpore konzistentného a jednotného vykonávania politiky EÚ v oblasti ľudských práv. Akčný plán sa bude realizovať v úzkej spolupráci s Európskym parlamentom na základe pravidelných konzultácií s príslušnými zainteresovanými stranami, najmä organizáciami občianskej spoločnosti. EÚ je odhodlaná zlepšovať verejnú diplomaciu a komunikáciu o svojich činnostiach v oblasti ľudských práv. Preskúmanie akčného plánu v polovici trvania sa uskutoční v roku 2017 a s cieľom zabezpečiť lepšiu súdržnosť sa bude prekrývať s preskúmaním nástrojov na financovanie vonkajšej činnosti v polovici trvania. Rada vyzýva všetkých partnerov, aby prispeli k úspechu tohto akčného plánu a k presadzovaniu ľudských práv a demokracie na celom svete.

Príloha: Akčný plán

AKČNÝ PLÁN EÚ PRE ĽUDSKÉ PRÁVA A DEMOKRACIU

Cieľom tohto akčného plánu je pokračovať vo vykonávaní strategického rámca EÚ pre ľudské práva a demokraciu dostatočne flexibilne, aby bolo možné reagovať na novovznikajúce výzvy. Vychádza z existujúceho súboru politík EÚ na podporu ľudských práv a demokracie v rámci jej vonkajšej činnosti¹, najmä z usmernení, súborov nástrojov a iných dohodnutých pozícií EÚ, ako aj rôznych nástrojov financovania vonkajšej činnosti, najmä európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva. Tento akčný plán sa zaoberá aspektmi ľudských práv, ktoré sú relevantné pre vonkajšiu činnosť EÚ.

Pre zabezpečenie účinného vykonávania akčného plánu je dôležité, aby európske inštitúcie **spolupracovali** a zároveň rešpektovali svoje rozdielne inštitucionálne funkcie a právomoci a aby akčný plán v príslušných situáciách vykonávali členské štáty. Za vykonávanie uvedených opatrení je zodpovedná vysoká predstaviteľka/podpredsedníčka Komisie, ktorej pomáha Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), a ďalej Komisia, Rada a členské štáty v rámci ich príslušných oblastí právomocí vymedzených Zmluvou o Európskej únii². Osobitný zástupca EÚ pre ľudské práva prispeje k vykonávaniu tohto akčného plánu v súlade so svojím mandátom. Akčný plán sa vzťahuje na obdobie do 31. decembra 2019 a jeho vykonávanie sa preskúma v roku 2017.

---

¹ Bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia týkajúce sa kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátskych krajín v rámci politiky rozširovania EÚ.

² Rozhodnutia o konkrétnych krokoch pri vykonávaní tohto akčného plánu budú prijaté v súlade so zmluvami. Akčný plán sa netýka rozdelenia právomocí medzi EÚ a jej členskými štátmi a bude sa vykladať v súlade s vyhlásením č. 13 pripojeným k zmluvám.

Návrh tabuľky – nový akčný plán pre ľudské práva a demokraciu (2015 – 2019)

Cieľ	Činnosť	Harmonogram	Zodpovednosť
I. POSILNENIE ZODPOVEDNOSTI MIESTNYCH AKTÉROV			
a) Poskytnutie komplexnej podpory verejným inštitúciám			
1. Posilňovanie kapacít vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva (NHRI)	a. Uznať a podporovať kľúčovú úlohu vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva ako nezávislých inštitúcií a potvrdiť záväzok EÚ podporovať tieto inštitúcie a spolupracovať s nimi, najmä s tými, ktoré dodržiavajú parížske zásady, pracovať na posilnení zapojenia takýchto inštitúcií do procesov konzultácií na úrovni štátov, predovšetkým pokiaľ ide o dialógy o ľudských právach a o reformy v tretích krajinách.	priebežne	útvary Komisie (KOM), ESVČ, členské štáty (ČŠ)
	b. V rámci medzinárodného koordinačného výboru vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva posilňovať kapacity inštitúcií so statusom „A“, pomôcť orgánom so statusom „B“ získať status „A“ a spolupracovať s ich regionálnymi a medzinárodnými sieťami; práca na týchto otázkach by mala byť podkladom pre nadchádzajúce strednodobé programovacie obdobie nástrojov financovania vonkajšej činnosti EÚ.	do roku 2017	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty
	c. Uľahčovať spoluprácu medzi vnútroštátnymi inštitúciami pre ľudské práva v členských štátoch EÚ a týmito inštitúciami v partnerských krajinách.	priebežne	členské štáty, útvary Komisie

2. Podpora integrity volebných procesov a posilnenie volebných orgánov	a. Posilňovať úlohu a kapacitu volebných orgánov a tiež dôveru verejnosti voči nim, pokiaľ ide o nezávislú a účinnú/kompetentnú organizáciu dôveryhodných, transparentných a inkluzívnych volieb, a to najmä prostredníctvom posilneného cieľového dialógu a dlhodobej podpornej stratégie s cieľom zabezpečiť integritu volebného procesu.	priebežne	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty
	b. Podporovať participatívny a inkluzívny dialóg medzi volebnými orgánmi a hlavnými zainteresovanými stranami počas celého demokratického cyklu s cieľom zvýšiť účasť politických strán a organizácií občianskej spoločnosti, a to okrem iného tak, že sa im poskytne prístup k informáciám a umožní sa im pozorovať všetky fázy volebného procesu; posilniť odbornú prípravu domácich volebných pozorovateľov.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	c. Podporovať zvyšovanie účasti žien a osôb patriacich k marginalizovaným skupinám vo všetkých fázach volebného procesu.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
3. Podpora kapacít parlamentných inštitúcií	a. Podporovať rozvoj výsadných právomocí parlamentov v oblasti legislatívy, rozpočtu a kontroly, pomáhať im pri organizovaní verejných diskusií o kľúčových otázkach reforiem a zároveň náležite prihliadať na príslušné medzinárodné záväzky a normy týkajúce sa ľudských práv.	priebežne	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty
	b. Začleniť parlamentný rozmer do programov v oblasti dobrej správy vecí verejných a do rozpočtovej podpory zo strany EÚ a členských štátov EÚ.	do roku 2017	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty

4. Cielená podpora súdnictva	a. Doplniť reformy súdnictva (trestného a občianskoprávneho) vhodnou odbornou prípravou justičných pracovníkov s cieľom zvýšiť informovanosť o medzinárodných normách a záväzkoch v oblasti ľudských práv; podporovať reformu orgánov presadzovania práva, a to aj prostredníctvom odbornej prípravy v oblasti ľudských práv a poskytovať podporu detenčným zariadeniam s cieľom zosúladiť podmienky zadržavania s medzinárodnými normami.	do roku 2017	ESVČ, KOM, ČŠ
	b. Na dvoj- a viacstrannej úrovni sledovať, či partnerské krajiny plnia svoje medzinárodné záväzky týkajúce sa prístupu k spravodlivosti a spravodlivého súdneho konania vo všetkých fázach právneho procesu, a plnenie týchto záväzkov presadzovať; podľa potreby mobilizovať technickú spoluprácu a podporu; presadzovať nezávislosť súdnictva; uľahčovať prístup k spravodlivosti na miestnej úrovni.	priebežne	ESVČ, KOM, ČŠ
5. Poskytovanie všestrannej podpory verejným inštitúciám	a. Pokračovať v posilňovaní dobrej správy vecí verejných a právneho štátu prostredníctvom podpory pre oddelenie právomocí, nezávislosť a vyvodzovanie zodpovednosti demokratických inštitúcií; podporovať úlohu miestnych aktérov v procese reforiem, a to aj ústavných, na účely lepšieho zohľadnenia záujmov rôznych zúčastnených strán.	priebežne	ESVČ, KOM, ČŠ
	b. Podporovať zriaďovanie špecializovaných orgánov v oblasti boja proti korupcii, ktorým sa verejné inštitúcie musia zodpovedať; posilňovať kapacity a odborné znalosti v rámci verejnej správy a orgánov boja proti korupcii, aby sa pri príprave a vykonávaní ich politik zachovala bezúhonnosť a dobrá správa verejných zdrojov.	priebežne	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty
6. Posilnenie spolupráce s OSN a regionálnymi mechanizmami pre ľudské práva a demokraciu	a. Posilniť aspekty ľudských práv a demokracie v rámci spolupráce EÚ s OSN a regionálnymi organizáciami a mechanizmami, a to najmä vyvíjaním synergií a spoločných iniciatív v kľúčových tematických otázkach a na významných viacstranných podujatiach.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie
	b. Podporovať dialóg medzi regionálnymi mechanizmami v oblasti ľudských práv a demokracie a iniciatívy na budovanie kapacít.	priebežne	ESVČ, KOM, ČŠ

b) Podpora občianskej spoločnosti			
7. Podpora silnejšieho partnerstva s organizáciami občianskej spoločnosti v tretích krajinách, vrátane sociálnych partnerov, a medzi orgánmi, parlamentmi a organizáciami občianskej spoločnosti	a. Uľahčovať a podporovať štruktúrované výmeny, okrem iného prostredníctvom výmeny overených postupov a získaných skúseností medzi vládou, poslancami parlamentu a občianskou spoločnosťou vrátane zástupcov sociálnych partnerov.	priebežne	ESVČ, KOM, ČŠ
	b. Ďalej posilňovať schopnosť organizácií občianskej spoločnosti volať vlády na zodpovednosť, a to aj prostredníctvom výmeny najlepších postupov medzi organizáciami občianskej spoločnosti a podpory viacstranného dialógu zainteresovaných strán a vzdelávania v oblasti ľudských práv a občianskej výchovy.	priebežne	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty
	c. Zlepšiť kvalitu konzultácií organizovaných EÚ na miestnej úrovni, najmä s cieľom zohľadniť stanoviská občianskej spoločnosti pri vytváraní a vykonávaní politík; podporovať viacstranné dialógy zainteresovaných strán (orgány, organizácie občianskej spoločnosti, EÚ a ďalší aktéri) v rámci plánov spolupráce delegácií EÚ s občianskou spoločnosťou v jednotlivých krajinách.	priebežne	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty
	d. Zintenzívniť spoluprácu medzi EÚ a politickými stranami a občianskymi hnutiami v záujme posilnenia politickej plurality a úlohy politických strán pri vytváraní kontrolovateľných inštitúcií a postupov, ako aj inkluzívnych procesov vnútroštátnych reforiem.	priebežne	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty
8. Posilnenie organizácií občianskej spoločnosti, ktoré obhajujú práva žien a dievčat	Podporovať organizácie žien a obhajcov ľudských práv pri ich práci a ochrane práv žien a dievčat a viesť ich k tomu, aby sa viac zapojili do kontroly činnosti/vyvodzovania zodpovednosti? osôb na rozhodujúcich pozíciách v otázkach rovnosti pohlaví a ženských práv; nabádať osoby na rozhodujúcich pozíciách, aby sa zapojili do dialógu so ženskými organizáciami a obhajcami ľudských práv.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty

9. Stimulovanie podpory obhajcov ľudských práv, okrem iného na medzinárodných a regionálnych fórach	a. Zintenzívniť systematickú podporu pre obhajcov ľudských práv prostredníctvom: upozorňovania na prípady obhajcov ľudských práv, ktorí sa ocitli v ohrození, a to aj počas návštev na vysokej úrovni, dialógov a misií; riešenia otázky beztretnosti v prípadoch útokov na obhajcov ľudských práv; väčšej miery rozdelenia záťaže a koordinácie medzi delegáciami EÚ a veľvyslanectvami členských štátov v oblasti ochrany obhajcov ľudských práv; výmeny najlepších postupov týkajúcich sa relevantných mechanizmov vrátane dočasnej ochrany a núdzového vydávania víz; pokračujúcej podpory a spolupráce s OSN a regionálnymi mechanizmami na ochranu obhajcov ľudských práv; posilnenia podpory pre viacstranné iniciatívy zamerané na obhajcov ľudských práv a priestor, v ktorom pôsobí občianska spoločnosť, a to aj v rámci OSN a regionálnych organizácií.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	b. Častejšie organizovať informačné kampane vo vidieckych oblastiach a systematickejšie podporovať obhajcov ľudských práv zameraných na práva žien, LGBTI osôb, ako aj na práva osôb patriacich k marginalizovaným skupinám a ich začleňovanie.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
10. Ochrana priestoru, v ktorom pôsobia organizácie občianskej spoločnosti	a. Presadzovať a podporovať právne predpisy, politiky a mechanizmy na ochranu obhajcov ľudských práv, najmä posilniť vykonávanie príslušných usmernení EÚ a mechanizmu EÚ týkajúceho sa obhajcov ľudských práv, ktorý sa vytvoril v rámci Európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	b. Sledovať a hodnotiť právne prostredie (napr. a zákony a iné právne predpisy) a prostredie, v ktorom pôsobí občianska spoločnosť vrátane sociálnych partnerov (napr. svojvoľné postupy, finančné obťažovanie alebo obmedzenia, najmä pokiaľ ide o zahraničné financovanie), a proaktívne identifikovať hrozby pre priestor občianskej spoločnosti vrátane represálií, podávať o nich správy a prijímať proti nim príslušné opatrenia.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty

	c. Verejne alebo neverejne vystupovať proti neodôvodneným obmedzeniam slobody združovania a zhromažďovania, proti obmedzovaniu priestoru občianskej spoločnosti a pokusom o marenie jej činnosti vrátane činnosti obhajcov ľudských práv, napríklad prostredníctvom kriminalizácie obhajcov ľudských práv, a zaistiť, aby sa o týchto otázkach pravidelne rokovalo na dvojstranných stretnutiach, počas dialógov o ľudských právach a na fórach OSN a regionálnych fórach.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
II. RIEŠENIE VÝZIEV V OBLASTI ĽUDSKÝCH PRÁV			
11. Ochrana a presadzovanie slobody prejavu online a offline	a. Vystupovať proti právnym predpisom a zákonom alebo nátlaku vlády s cieľom nenáležito obmedzovať slobodu prejavu, a to v rámci dvojstranných vzťahov a na viacstranných a regionálnych fórach; aktívne sa zasadzovať o predchádzanie násiliu voči novinárom, blogerom a iným mediálnym aktérom a na tieto prejavy násilia reagovať s cieľom umožniť im, aby pracovali v bezpečí a istote, bez strachu z obťažovania, politického nátlaku, cenzúry či prenasledovania, a to online aj offline; podporovať úsilie o posilnenie slobodných, rôznorodých a nezávislých médií.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	b. Zaistiť, aby bolo dodržiavanie slobody prejavu a slobody médií neoddeliteľnou súčasťou prípravy politík a programov týkajúcich sa boja proti terorizmu, kybernetickej bezpečnosti, boja proti počítačovej kriminalite, prístupu k informáciám a iných politík EÚ v tejto oblasti.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	c. Podporovať dialóg, dvojstranný, ale i na viacstranných fórach, o práve na súkromie a ochranu údajov; usilovať sa zabezpečiť, aby právne predpisy a postupy štátov v oblasti sledovania komunikácií boli v súlade so záväzkami, ktoré ukladá medzinárodné právo v oblasti ľudských práv.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty

12. Presadzovanie a ochrana slobody náboženského vyznania alebo viery	a. Zabezpečiť, aby sloboda náboženského vyznania alebo viery bola i naďalej dôležitou otázkou v rámci vzťahov s tretími krajinami, ako aj na viacstranných fórach, a to v úzkej spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami; podporovať výmenu najlepších postupov a prehľbovať informovanosť o rôznych aspektoch slobody náboženského vyznania alebo viery v rámci ústredí zahraničnej služby, delegácií EÚ a veľvyslanectiev členských štátov.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	b. Stimulovať a podporovať relevantné iniciatívy partnerských krajín a ďalších zainteresovaných strán v oblasti slobody náboženského vyznania alebo viery, a to najmä tie, ktorých cieľom je ochrana a presadzovanie práv osôb patriacich k náboženským menšinám, a tiež im umožniť, aby svoje náboženské vyznanie alebo vieru prejavovali bez strachu z násilia, diskriminácie, politického nátlaku, cenzúry alebo prenasledovania.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	c. Podporovať medzikultúrny a medzináboženský dialóg a úlohu vedúcich osobností z oblasti náboženstva, ako aj z iných oblastí pri zabezpečovaní slobody náboženského vyznania alebo viery.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
13. Boj proti mučeniu, zlému zaobchádzaniu a trestu smrti	a. Prostredníctvom politických dialógov a dialógov o ľudských právach, ako aj podpory pre partnerské krajiny, nezávislé vnútroštátne mechanizmy prevencie a občiansku spoločnosť komplexne riešiť problematiku mučenia a zlého zaobchádzania (prevencia, vyvodzovanie zodpovednosti a rehabilitácia) a trestu smrti (zákaz, moratórium a minimálne normy); začleniť záruky proti trestu smrti, mučeniu a zlému zaobchádzaniu do činností EÚ vrátane činností v oblasti boja proti terorizmu a krízového riadenia.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	b. Vypracovať jednotný prístup k otázke prepojení trestu smrti, mučenia a krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, mimosúdnych popráv bez riadneho konania a svojvoľných popráv, nedobrovoľných zmiznutí a svojvoľného zatýkania a zadržavania.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty

	c. Vykonávať spoločné opatrenia s cieľom presadzovať absolútny zákaz mučenia v úzkej spolupráci s OSN, regionálnymi organizáciami a občianskou spoločnosťou vrátane globálnej iniciatívy na podporu dohovoru proti mučeniu (CTI) plánovanej na obdobie desiatich rokov s cieľom dosiahnuť celosvetovú ratifikáciu a vykonávanie Dohovoru OSN proti mučeniu (CAT) do roku 2024; podporiť ratifikáciu a vykonávanie opčného protokolu k tomuto dohovoru, ako aj druhého opčného protokolu k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach s cieľom dosiahnuť zrušenie trestu smrti.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
14. Presadzovanie rovnosti žien a mužov, práv žien, posilňovania postavenia a účasti žien a dievčat	a. Zintenzívniť vykonávanie povinností a záväzkov v oblasti práv žien vyplývajúcich z Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, Pekinskej akčnej platformy, káhirskeho vyhlásenia o populácii a rozvoji a z rozvojového programu na obdobie po roku 2015.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	b. V kontexte vonkajšej činnosti EÚ a rozvojovej spolupráce uprednostniť opatrenia zamerané okrem iného na ochranu fyzickej a psychickej integrity žien a dievčat prostredníctvom činností, ktoré pomáhajú chrániť ľudské práva žien a chrániť ženy pred násilím, s osobitným dôrazom na ukončenie praktík, ako je mrzačenie ženských pohlavných orgánov, manželstvá uzavreté medzi deťmi, skoré manželstvá a manželstvá z donútenia a sexuálne násilie v konfliktných situáciách; hospodárske, sociálne a kultúrne práva a možnosť žien prejaviť svoj názor a zúčastniť sa na práci sociálnych a politických fór; vypracovať a vykonávať plán, ktorým sa nadviaže na akčný plán EÚ pre rovnosť žien a mužov a pre posilnenie postavenia žien v rozvojovej spolupráci na roky 2010 – 2015 (GAP).	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	c. Presadzovať a posilniť rovnosť žien a mužov a postavenie žien, a to aj prostredníctvom novej stratégie rovnakých príležitostí pre ženy a mužov a posilniť vyvodzovanie zodpovednosti v súlade s celkovou politikou EÚ v oblasti rovnosti mužov a žien.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, Rada

15. Presadzovanie, ochrana a uplatňovanie práv detí	a. Podporovať partnerské krajiny v ich úsilí zameranom na presadzovanie, ochranu a dodržiavanie práv detí s osobitným dôrazom na posilnenie systémov ochrany dieťaťa pred násilím, vykorisťovaním, zneužívaním a zanedbávaním.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	b. Podporovať partnerské krajiny, aby presadzovali, chránili a dodržiavali práva detí s dôrazom na hospodárske, sociálne a kultúrne práva, ako napríklad právo na vzdelanie, zdravie a výživu, sociálnu ochranu, a podporovať boj proti najhorším formám detskej práce, vždy tak, aby to bolo v najlepšom záujme dieťaťa.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	c. Presadzovať ratifikáciu troch opčných protokolov k Dohovoru OSN o právach dieťaťa, o účasti detí v ozbrojených konfliktoch, o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii a zväziť prístup k opčnému protokolu o procedúre oznámení.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
16. Vytváranie nediskriminačného prostredia	a. Vypracovať súbor nástrojov EÚ pre boj proti diskriminácii, v ktorom budú uvedené nástroje na boj proti všetkým formám diskriminácie vrátane viacnásobnej diskriminácie.	do roku 2016	ESVČ, útvary Komisie, Rada
	b. Podporovať výmenu najlepších postupov s partnerskými krajinami, pokiaľ ide o stratégie a politiky zamerané na boj proti rasizmu, rasovej diskriminácii, xenofóbii a súvisiacej netolerancii.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty

	c. Podporiť úsilie partnerských krajín a relevantné iniciatívy OSN, ako aj úsilie regionálnych organizácií zamerané na ochranu a presadzovanie práv osôb patriacich k menšinám a zapojiť sa spolu s ich zástupcami a občianskou spoločnosťou do práce v tejto oblasti.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	d. Ďalej rozpracovať politiku EÚ v súlade s Deklaráciou OSN o právach pôvodného obyvateľstva a záverečným dokumentom svetovej konferencie o pôvodnom obyvateľstve z roku 2014.	do roku 2016	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	e. Pokračovať v spolupráci s tretími krajinami na dvojstrannej a viacstrannej úrovni so zohľadnením stanovísk občianskej spoločnosti s cieľom zastaviť diskrimináciu LGBTI osôb ; zvýšiť informovanosť zamestnancov ústredí zahraničnej služby, delegácií EÚ a veľvyslanectiev členských štátov o problematike LGBTI a posilniť proaktívny prístup v tejto oblasti a zintenzívniť podporu pre miestne organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sa venujú tejto problematike.	priebežne	ESVČ, členské štáty, Rada, útvary Komisie
	f. V rámci vonkajšej činnosti EÚ posilniť presadzovanie práv osôb so zdravotným postihnutím presadzovaním rovnakého prístupu a rešpektovania ľudských práv osôb so zdravotným postihnutím v súlade s Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorého je EÚ zmluvnou stranou; uplatniť aspekt zdravotného postihnutia v opatreniach zameraných na ľudské práva a pripraviť ciele opatrenia na odstránenie prekážok rovnakej účasti týchto osôb a zlepšenie ich sociálneho začlenenia; podporovať a posilňovať fungovanie mechanizmov presadzovania, ochrany a monitorovania UNCRPD podľa jeho článku 33.2 vrátane zriaďovania týchto mechanizmov v partnerských krajinách; podniknúť potrebné kroky, aby EÚ pristúpila k opčnému protokolu k UNCRPD.	priebežne	útvary Komisie, ESVČ, Rada, členské štáty

	g. Zvýšiť povedomie o ľudských právach a osobitných potrebách starších ľudí s osobitným dôrazom na diskrimináciu na základe veku.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
17. Podpora komplexného programu na presadzovanie hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv (ESCR)	a. Klásť väčší dôraz na ESCR v rámci vonkajšej politiky EÚ vrátane prípravy programov vonkajšej pomoci a zároveň zdôrazňovať, že ľudské práva sú nedeliteľné a navzájom prepojené; zdôrazniť jasné uznanie rozmeru ľudských práv v oblastiach, ako je sociálna politika, zdravie, vzdelávanie, prístup k potravinám a vode alebo životná úroveň; presadzovať a podporovať prípravu a zvýšené pokrytie minimálnych vnútroštátnych úrovní sociálnej ochrany a postupné uplatňovanie prísnejších noriem sociálnych záruk.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	b. Posilniť budovanie kapacít a vypracovať politické a prevádzkové usmernenia k hospodárskym, sociálnym a kultúrnym právam s cieľom zabezpečiť, aby všetci relevantní zamestnanci EÚ a členských štátov boli informovaní o medzinárodných zmluvách týkajúcich sa hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv, najmä tých, ktoré sa týkajú základných zásad a práv pri práci (základných dohovorov MOP); zvážiť pristúpenie k opčnému protokolu k Medzinárodnému paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	c. Zvýšiť úsilie o ochranu obhajcov ľudských práv vrátane sociálnych partnerov, ktorí sa usilujú presadzovať hospodárske, sociálne a kultúrne práva, s osobitným zameraním na obhajcov ľudských práv venujúcich sa otázkam pracovných práv, ľudských práv v súvislosti s pozemkovými a právami a pôvodným obyvateľstvom, okrem iného v kontexte zaberania pôdy a zmeny klímy.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty

18. Napredovať v oblasti podnikania a ľudských práv	a. Rozvíjať kapacity a znalosti týkajúce sa vykonávania usmernení v oblasti podnikania a ľudských práv, najmä pokiaľ ide o hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a iné nástroje a iniciatívy, ktoré prispievajú k vykonávaniu týchto zásad; v tejto súvislosti posilniť úlohu a odborné znalosti delegácií EÚ a veľvyslanectiev členských štátov; zvýšiť informovanosť o hlavných zásadách OSN a o sociálnej zodpovednosti podnikov vo vonkajšej činnosti a v politickom dialógu s partnerskými vládami a regionálnymi organizáciami; podporovať prijatie národných akčných plánov v partnerských krajinách; a aktívne spolupracovať s podnikmi, občianskou spoločnosťou, vnútroštátnymi inštitúciami pre ľudské práva v otázkach týkajúcich sa podnikania a ľudských práv.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	b. Zabezpečiť silný dôraz na podnikanie a ľudské práva v celkovej stratégii EÚ pre sociálnu zodpovednosť podnikov, a tiež v prioritách pre účinné vykonávanie hlavných zásad OSN.	do roku 2016	útvary Komisie, Rada, ESVČ
	c. Vypracovať a vykonávať národné akčné plány pre vykonávanie hlavných zásad OSN alebo začleniť hlavné zásady OSN do vnútroštátnych stratégií pre sociálnu zodpovednosť podnikov; vymieňať si skúsenosti a najlepšie postupy pri príprave národných akčných plánov.	do roku 2017	členské štáty
III. ZABEZPEČENIE KOMPLEXNÉHO PRÍSTUPU V OBLASTI ĽUDSKÝCH PRÁV PRI RIEŠENÍ KONFLIKTOV A KRÍZ			
19. Posun od včasného varovania k preventívnym opatreniam	a. Podporovať a čo najlepšie využívať nový systém včasného varovania EÚ v prípade konfliktov ako nástroj na predchádzanie závažnému porušovaniu ľudských práv.	priebežne	ESVČ, Rada, členské štáty
	b. Zabezpečiť väčšiu súdržnosť medzi podávaním správ o ľudských právach a včasným varovaním/analýzou konfliktov, a to okrem iného riešením relevantných rizík konfliktov počas dialógov a konzultácií o ľudských právach a zvýšením spolupráce s medzinárodnými a regionálnymi organizáciami.	do roku 2016	ESVČ, členské štáty

	c. Podporovať činnosti zamerané na monitorovanie a boj proti podnecovaniu, ktoré by mohlo viesť k závažnému porušovaniu ľudských práv, najmä beštiálnym zločinom; podporovať činnosti zamerané na boj proti nenávisťným prejavom a násilnému extrémizmu, a to identifikáciou základných príčin, vytváraním protiargumentácie, vzdelávaním v oblasti ľudských práv a mierovými iniciatívami orientovanými najmä na deti a mládež.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	d. Podporovať úlohu žien pri predchádzaní konfliktom, mediácii a budovaní mieru.	prebiehajúce opatrenia	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	e. Podporovať zavádzanie programov prevencie, reakcie a dlhodobých programov reintegrácie detí postihnutých ozbrojeným konfliktom v spolupráci s miestnymi komunitami, postihnutými deťmi a rodičmi (ide napríklad o psychosociálnu podporu, sociálno-ekonomické začleňovanie, vzdelávanie a školiace programy zamerané na životné zručnosti, ako aj pátranie po rodinných príslušníkoch a opätovné zjednotenie rodín).	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
20. Posilnenie schopnosti riešiť konflikty a krízy na viacstrannej a regionálnej úrovni	a. Posilniť spoluprácu s osobitným poradcom OSN pre predchádzanie genocíde a osobitným poradcom OSN pre zodpovednosť za ochranu, ako aj inými medzinárodnými a regionálnymi aktérmi a organizáciami občianskej spoločnosti zapojenými do preventívnych opatrení a posilniť podporu týchto subjektov.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	b. Podporovať činnosť osobitnej zástupkyne OSN pre deti v ozbrojených konfliktoch a najmä podporiť prípravu, vykonávanie a monitorovanie akčných plánov, ktorých cieľom je zastaviť závažné porušovanie práv detí zasiahnutých ozbrojeným konfliktom a tomuto porušovaniu predchádzať, a to okrem iného činnosťou zameranou na presadzovanie týchto práv a plánovanie.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty

	c. Podporovať prácu osobitnej zástupkyne OSN pre sexuálne násilie počas konfliktov, skupiny expertov OSN a kampane OSN na posilnenie koordinácie medzinárodného úsilia v boji proti sexuálnemu násiliu a účinné vyšetrenie a stíhanie trestných činov sexuálneho násilia.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
21. Podpora dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva	a. Posúdiť a podľa potreby posilniť vykonávanie usmernení EÚ na podporu dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva s ohľadom na prebiehajúce diskusie o mechanizme kontroly jeho dodržiavania.	do roku 2016	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	b. Posúdiť vykonávanie záväzkov, ktoré EÚ prijala na 31. konferencii hnutia Červeného kríža, pripraviť sa na 32. konferenciu (december 2015) a zabezpečiť nadviazanie na ňu až do tretej konferencie, ktorá sa uskutoční v roku 2019.	priebežne	ESVČ Rada, členské štáty
	c. Vypracovať a vykonávať politiku náležitej starostlivosti na zabezpečenie toho, aby podpora EÚ v prospech bezpečnostných síl, a to najmä v kontexte misií a operácií SBOP, bola v súlade s vykonávaním politiky EÚ v oblasti ľudských práv a prispievala k nemu a bola v súlade s podporou, ochranou a presadzovaním medzinárodného práva v oblasti ľudských práv prípadne medzinárodného humanitárneho práva.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, Rada
	d. Vedúci misií EÚ a príslušní predstavitelia EÚ vrátane vedúcich civilných operácií EÚ, veliteľov vojenských operácií EÚ a osobitných zástupcov EÚ by mali do svojich správ o dotknutom štáte alebo konflikte vždy keď je to relevantné zahrnúť aj zhodnotenie situácie z hľadiska MHP. Osobitná pozornosť by sa mala venovať informáciám, ktoré naznačujú možnosť spáchania závažných porušení MHP; ak je to možné, takéto správy by mali tiež zahŕňať analýzu a návrhy možných opatrení, ktoré má EÚ prijať.	do roku 2017	útvary Komisie, ESVČ, Rada, členské štáty

22. Ukončenie beztretnosti, posilnenie vyvodzovania zodpovednosti a presadzovanie a podpora prechodného súdnicva	a. Vykonať komplexné posúdenie vykonávania rozhodnutia Rady 2011/168/SZBP z 21. marca 2011 o Medzinárodnom trestnom súde a akčného plánu týkajúceho sa jeho vykonávania; oficiálne zriadiť okrúhly stôl so zástupcami EÚ a Medzinárodného trestného súdu, ktorý by príslušným zamestnancom umožnil vymedziť oblasti spoločného záujmu, vymieňať si informácie o príslušných činnostiach a zabezpečiť lepšiu spoluprácu medzi oboma organizáciami.	do roku 2016	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	b. Vypracovať a vykonávať politiku EÚ v oblasti prechodného súdnicva okrem iného aj prostredníctvom prieskumu, ktorého cieľom bude určiť skúsenosti, výzvy a poznatky, ktoré EÚ získala v rámci svojej doterajšej podpory prechodného súdnicva; poskytnúť konkrétne pokyny a odbornú prípravu zamestnancom misií EÚ pôsobiacim v oblasti prechodného súdnicva; na účely výmeny najlepších postupov a podpory súdržnosti a súladu v prípade potreby vytvoriť sieť zamestnancov pôsobiacich v útvaroch Komisie, ESVČ a členských štátoch EÚ; posilniť monitorovanie a podávanie správ (okrem iného prostredníctvom stratégií v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny) a podporovať medziregionálny dialóg o prechodnom súdnicve s cieľom zlepšiť spoluprácu medzi regionálnymi organizáciami.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
23. Začleňovanie otázok ľudských práv do všetkých fáz plánovania, preskúmania a vykonávania SBOP	a. Vypracovať operačné usmernenia zamerané na jednotlivé sektory pre zamestnancov misií SBOP, ktorí spolupracujú s políciou, armádou, väzenskými službami a súdnicvom, a poskytnúť im tak praktické usmernenia, pokiaľ ide o zohľadňovanie ľudských práv a prípadne medzinárodného humanitárneho práva s dôrazom na ochranu civilného obyvateľstva a osobitne detí a posilnenie postavenia a účasti žien a dievčat.	do roku 2017	ESVČ, Rada, členské štáty

	<p>b. Vypracovať a dodržiavať nový spoločný kódex správania pre civilné misie SBOP, a to aj prostredníctvom: úvodnej odbornej prípravy zamestnancov pred ich nasadením, odbornej prípravy pre nasadených zamestnancov, ktorá bude zameraná na danú misiu, špecializovanej odbornej prípravy vedúcich pracovníkov, zvýšenia informovanosti zamestnancov misií a miestneho obyvateľstva a zostavovania štatistík týkajúcich sa porušenia kódexu; prijať podobné opatrenia s cieľom zaistiť väčšiu informovanosť o normách správania medzi zamestnancami nasadenými do vojenských operácií a zvyšovať informovanosť miestnych komún, v ktorých misie či operácie prebiehajú.</p>	do roku 2017	ESVČ, Rada, členské štáty
	<p>c. Posilniť uplatňovanie komplexného prístupu k vykonávaniu rezolúcií BR OSN č. 1325 a 1820 a nadväzujúcich rezolúcií o ženách, mieri a bezpečnosti Európskou úniou, pričom sa zohľadní preskúmanie OSN na vysokej úrovni, ako aj novovznikajúce otázky (vrátane boja proti terorizmu, násilnému extrémizmu, obchodovaniu s ľuďmi), zlepši sa podávanie správ o pokroku, pokiaľ ide o komplexný prístup, prijme sa strategický plán na začlenenie zásad rezolúcie BROSN č. 1325 do cyklu plánovania, vykonávania a preskúmania misií a operácií SBOP a zlepši sa zapojenie a koordinácia všetkých členských štátov EÚ.</p>	do roku 2016	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
IV. PODPORA VÄČŠEJ UCELENOSTI A JEDNOTNOSTI			
24. Migrácia/obchodovanie s ľuďmi/prevádzanie migrantov/azylové politiky	<p>a. V súlade s globálnym prístupom k migrácii a mobilite a európskou migračnou agendou posilniť záruky týkajúce sa ľudských práv v rámci všetkých dialógov o migrácii a mobilite a vo všetkých rámcoch spolupráce s tretími krajinami vrátane partnerstiev v oblasti mobility a spoločných programov pre migráciu a mobilitu, ako aj v dohodách, procesoch a programoch súvisiacich s migráciou, a to okrem iného analýzou vplyvov na ľudské práva; zabezpečiť začlenenie prvkov odbornej prípravy v oblasti ľudských práv do projektov na budovanie kapacít prisťahovaleckých a pohraničných orgánov.</p>	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty

	<p>b. V nadväznosti na kroky prijaté v rámci vykonávania stratégie EÚ pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi, plne začleniť problematiku ľudských práv, práv utečencov a ochrany obetí do rokovaní o obchodovaní s ľuďmi v rámci politických dialógov, dialógov o migrácii a mobilite, bezpečnosti a ľudských právach vedenými s prioritnými krajinami, a do rokovaní o obchodovaní s ľuďmi s medzinárodnými a regionálnymi organizáciami a darcami pôsobiacimi v týchto prioritných krajinách; delegácie EÚ v prioritných krajinách budú naplno využívať služby kontaktnej osoby menovanej pre oblasť obchodovania s ľuďmi a budú sa venovať otázkam ľudských práv pri riešení problematiky obchodovania s ľuďmi s orgánmi hostiteľskej krajiny; presadzovať ratifikáciu a vykonávanie hlavných medzinárodných dohovorov týkajúcich sa obchodovania s ľuďmi a otázky nútenej práce.</p>	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	<p>c. Riešiť otázky ľudských práv súvisiace s prevádzacstvom prostredníctvom politických dialógov, dialógov v oblasti ľudských práv a ďalších dialógov s partnerskými krajinami; podporovať delegácie EÚ, aby v plnej miere využívali svoje zdroje na zabezpečenie dôsledného riešenia otázky prevádzacstva i súvisiaceho aspektu ľudských práv v rámci svojej spolupráce s orgánmi hostiteľskej krajiny, ako aj s občianskou spoločnosťou, medzinárodnými organizáciami a inými darcami.</p>	do roku 2017	ESVČ, členské štáty
	<p>d. Podporovať partnerské krajiny pri presadzovaní a ochrane práv utečencov a osôb vysídlených v rámci krajiny, a to aj prostredníctvom budovania kapacít a presadzovať ratifikáciu dohovoru o právnom postavení utečencov (1951) a protokolu k nemu (1967).</p>	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	<p>e. Podporovať lepší prístup migrantov k spravodlivosti a zdravotnej starostlivosti v krajinách pôvodu a tranzitu; zasadzovať sa o zlepšenie podmienok pre zadržovaných migrantov a presadzovať iné riešenia než zadržovanie neregulárnych migrantov v tretích krajinách; venovať v tejto súvislosti osobitnú pozornosť zraniteľným migrantom vrátane maloletých bez sprievodu.</p>	priebežne	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty

	f. Spolupracovať s komunitami diaspóry tak v EÚ, ako aj v cieľových krajinách mimo EÚ a podporovať tým informovanosť v príslušných krajinách pôvodu o porušovaní ľudských práv, ktorému čelia migranti a utečenci v krajinách tranzitu; a podporovať úsilie organizácií diaspóry riešiť problematiku ľudských práv v ich krajinách pôvodu.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	g. Určiť krajiny pôvodu, v ktorých porušovanie ľudských práv pôsobí ako kľúčový tlakový faktor („push factor“), a presnejšie nasmerovať politický dialóg a iné druhy dialógov a programov tak, aby sa uvedené porušovania riešili.	do roku 2016	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	h. V súvislosti s prioritnými krajinami naďalej riešiť otázku straty štátnej príslušnosti; vyvinúť cielené úsilie, aby v dôsledku konfliktov, vysídlenia a rozdelenia štátov nevznikali skupiny ľudí bez štátnej príslušnosti.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
25. Obchodná/investičná politika	a. Podporovať a posilňovať účinné vykonávanie, presadzovanie a monitorovanie záväzkov zvýhodnených krajín podľa VSP+ (príslušných zmlúv v oblasti ľudských práv a dohovorov MOP) prostredníctvom projektov s kľúčovými medzinárodnými subjektmi a občianskou spoločnosťou vrátane sociálnych partnerov.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie
	b. Naďalej rozvíjať silný a metodicky spoľahlivý prístup k analýze vplyvov obchodných a investičných dohôd na ľudské práva v rámci hodnotení vplyvu <i>ex ante</i> , hodnotení vplyvu na udržateľnosť a hodnotení <i>ex post</i> ; hľadať spôsoby, ako rozšíriť existujúcu kvantitatívnu analýzu v oblasti posudzovania vplyvu obchodných a investičných iniciatív na ľudské práva.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	c. Členské štáty EÚ by sa mali usilovať, aby do nových alebo revidovaných dvojstranných investičných zmlúv, ktoré v budúcnosti prerokujú s tretími krajinami, začlenili ustanovenia o dodržiavaní a plnení ľudských práv vrátane ustanovení o sociálnej zodpovednosti podnikov, a to v súlade s opatreniami, ktoré sú súčasťou dohôd na úrovni EÚ.	priebežne	členské štáty

	d. Zamerať sa na systematické začleňovanie dodržiavania medzinárodne uznávaných zásad a usmernení v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov, napríklad ako sú usmernenia OECD pre nadnárodné podniky, iniciatíva OSN Global Compact, hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, tripartitné vyhlásenie MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných spoločností a sociálnej politiky a ISO 26000, do obchodných a investičných dohôd EÚ.	priebežne	útvary Komisie
	e. Pravidelne revidovať nariadenie o obchode s tovarom, ktorý možno použiť na účely trestu smrti alebo mučenia (1236/2005), a nariadenie o tovare s dvojakým použitím (428/2009) s cieľom zmierňovať potenciálne riziká súvisiace s nekontrolovaným vývozom produktov IKT, ktorých použitie by mohlo vyústiť do porušenia ľudských práv.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie
26. Boj proti terorizmu	a. Zabezpečiť, aby sa ľudské práva a zásady právneho štátu plne dodržiavali pri vykonávaní komplexných opatrení EÚ na boj proti terorizmu v súlade so stratégiou EÚ na boj proti terorizmu z roku 2005, aby sa ľudské práva stali ústredným bodom všetkých právnych predpisov, politík a mechanizmov na boj proti terorizmu v tretích krajinách, a zároveň podľa potreby zaistiť súlad s medzinárodným humanitárnym právom a vytvoriť podmienky pre zásadovú humanitárnu činnosť.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	b. Zabezpečiť rozsiahle šírenie usmernení EÚ v oblasti boja proti terorizmu, a to aj prostredníctvom propagačných činností a poskytovaním odbornej prípravy osobám pôsobiacim v tejto oblasti, najmä v súvislosti s činnosťami vykonávanými v rámci nástroja na podporu stability a mieru.	do roku 2016	ESVČ, útvary Komisie

27. Uplatňovanie prístupu k rozvoju založenom na právach	a. Splniť záväzok EÚ orientovať sa na prístup k rozvojovej spolupráci založený na právach, ktorý bude zahŕňať všetky ľudské práva a bude sa usilovať o ich úplné a konkrétne začlenenie do všetkých rozvojových nástrojov a činností EÚ, pričom sa využije odborná príprava a usmernenia, posilňovanie kapacít, usmernenia pre monitorovanie zamerané na výsledky a hodnotiace kritériá s cieľom dosiahnuť úplné začlenenie v rámci posúdenia vykonávania prístupu k rozvojovej spolupráci založeného na právach v roku 2016 so zameraním na preskúmanie v polovici obdobia; členské štáty EÚ sa budú usilovať o čoraz kompletnejšiu integráciu prístupu k rozvojovej spolupráci založeného na právach do ich rozvojových politík.	do roku 2016	útvary Komisie, ESVČ, Rada, členské štáty
	b. Posúdiť vykonávanie prílohy 12 politiky rozpočtovej podpory EÚ z roku 2012, ktorou sa zaviedlo preskúmanie základných hodnôt ako zásadnej súčasti poskytovania rozpočtovej podpory a, hlavne v tejto súvislosti, úplnej integrácie prístupu založeného na právach do zmlúv týkajúcich sa sektorovej reformy.	do roku 2017	útvary Komisie, ESVČ
	c. Preskúmať možnosti ďalšieho začlenenia prístupu založeného na právach do vonkajšej činnosti, ktorá nesúvisí s rozvojom; prispievať k rokovaniam o práve na rozvoj; analyzovať dôsledky, ktoré bude mať rozvojový program na obdobie po roku 2015 na ľudské práva.	do roku 2017	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty
28. Posilnenie prínosu, ktorý majú posúdenia vplyvu na dodržiavanie ľudských práv	a. Pri návrhoch s vonkajšími účinkami, ktoré môžu mať významný dopad na ľudské práva, naďalej prispievať k lepšiemu začleňovaniu otázok ľudských práv do posúdení vplyvov vykonávaných Komisiou, pričom sa bude vychádzať z existujúceho posúdenia vplyvu činností EÚ na základné práva; pripraviť ďalšie pokyny k analýze vplyvu na ľudské práva, posilniť odborné znalosti a kapacity pre tento druh analýzy a zaistiť dôkladné konzultácie medzi príslušnými skupinami zainteresovaných strán, ktoré sú v súvislosti s ľudskými právami vystavené najväčším rizikám.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie

	b. Zahrnúť analýzu vplyvu na ľudské práva do <i>ex post</i> hodnotení intervencií EÚ s vonkajšími účinkami, ktoré vypracúva Komisia.	priebežne	útvary Komisie, ESVČ
	c. Zabezpečiť súdržnosť politík medzi analýzou vplyvu na ľudské práva, vykonávanou v rámci posúdení vplyvov, a inými nástrojmi politiky týkajúcimi sa ľudských práv vrátane stratégií v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny, dialógov o ľudských právach a rozpočtovej podpory/programovania finančných nástrojov s cieľom zabrániť identifikovaným potenciálnym negatívnym účinkom a maximalizovať pozitívne účinky.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie
V. ÚČINNEJŠIA POLITIKA EÚ V OBLASTI ĽUDSKÝCH PRÁV A PODPORY DEMOKRACIE			
29. Zvýšenie účinnosti dialógov o ľudských právach	a. Pripravovať osvedčené postupy týkajúce sa dialógov o ľudských právach vrátane naväzujúcich postupov, vymieňať si ich a rozvíjať ich.	do roku 2017	ESVČ, Rada
	b. Zabezpečiť, aby sa otázky ľudských práv a demokracie zohľadňovali v rôznych odvetvových dialógoch s partnerskými krajinami, a aby sa ako také stali súčasťou celkových dvojstranných stratégií.	priebežne	ESVČ, Rada
	c. Zabezpečiť koordináciu medzi internými a externými aktérmi v oblasti dialógov o ľudských právach vrátane každoročného dialógu medzi EÚ a organizáciami občianskej spoločnosti; vymedziť a riešiť rad prioritných otázok z oblasti ľudských práv a demokracie v kontexte vonkajších dialógov o ľudských právach, na základe ktorých by sa mohla skvalitniť reakcia EÚ.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty

	d. Pokračovať v začleňovaní spolupráce v rámci OSN a ďalších dvojstranných fór zameraných na ľudské práva do dvojstrannej spolupráce a politického dialógu v oblasti ľudských práv; snažiť sa o užšiu spoluprácu a určenie spoločných činností, najmä so strategickými partnermi; naďalej sa usilovať o univerzálne dodržiavanie medzinárodných noriem v oblasti ľudských práv a vypracovať pokyny pre systematické využívanie záverečných správ a doporučení, ako aj správ orgánov monitorujúcich dodržiavanie zmlúv, všeobecného pravidelného preskúmania Rady pre ľudské práva a správ vypracovaných v rámci osobitných postupov.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	e. Stanoviť a vyhodnotiť priority, ciele, modalitty a ukazovatele pokroku v dialógoch a konzultáciách EÚ zameraných na ľudské práva s cieľom zjednodušiť ich preskúmanie.	do roku 2017	ESVČ, Rada
30. Zlepšenie viditeľnosti a vplyvu stratégie v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny	a. Začať druhé kolo miestnych stratégií v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny a zohľadniť pri tom poučenia získané z prvého kola vrátane potreby uskutočňovať konzultácie s občianskou spoločnosťou, ako aj dôležitosť verejnej diplomacie.	2015/2016	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty, Rada
	b. Začleniť priority stratégií v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny do politických dialógov, prípravy správ, ako aj návštev na vysokej úrovni.	priebežne	
	c. Zabezpečiť prijatie nadväzujúcich opatrení k stratégiám v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny prostredníctvom spoločných výročných správ o vykonávaní, ktoré sa majú predložiť príslušným orgánom Rady.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	d. Zaisťiť, aby programy pomoci EÚ a členských štátov zohľadňovali priority uvedené v stratégiách v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny a uľahčovali ich vykonávanie.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty

31. Zameranie sa na účinné vykonávanie usmernení EÚ v oblasti ľudských práv	a. Zintenzívniť zvyšovanie informovanosti a šírenie usmernení EÚ a súvisiacich usmerňujúcich dokumentov a odbornú prípravu členov diplomatického personálu v delegáciách EÚ a na veľvyslanectvách členských štátov, a to aj na úrovni veľvyslancov.	do roku 2017	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty
	b. Systematizovať podávanie správ o vykonávaní usmernení a zaviesť prehľady činnosti EÚ zameranej na konkrétne tematické otázky v partnerských krajinách v záujme zabezpečenia systematickejšieho sledovania jednotlivých prípadov a presadzovania pravidelnej výmeny najlepších postupov pri vykonávaní usmernení.	do roku 2016	útvary Komisie, ESVČ, členské štáty
32. Maximalizácia účinku pozorovania volieb	a. Podporovať vykonávanie Deklarácie zásad medzinárodných volebných pozorovateľských misí (DoP) a opätovne sa k nemu zaviazat' a úzko spolupracovať s organizáciami uplatňujúcimi DoP v metodológii pozorovania volieb, ako je napríklad Úrad pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODHIR).	do roku 2016	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	b. Konsolidovať osvedčené postupy, ktoré umožnia, aby sa odporúčania volebných pozorovateľských misí EÚ, ako aj volebných pozorovateľských misí OBSE a ODIHR, premietali do politických dialógov a činností na podporu demokracie vedených EÚ a členskými štátmi.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty
	c. Preskúmať inovatívne mechanizmy poskytovania pomoci s cieľom posilniť dlhodobé plánovanie a integrované využívanie všetkých aspektov podpory volebného cyklu zo strany EÚ a členských štátov.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty

33. Zabezpečenie účinného využívania politík a finančných a iných nástrojov EÚ a optimálnej interakcie medzi nimi	a. Zvýšiť súdržnosť a vzájomné dopĺňanie sa existujúcich nástrojov EÚ, nástrojov financovania a mechanizmov podávania správ využívaných na podporu ľudských práv a demokracie (napr. európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva, stratégie v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny, analýzy demokracie a akčné plány, správy pozorovateľských a pomocných volebných misií a nadväzujúcich misií, správy o procese rozširovania, správy o pokroku v oblasti európskej susedskej politiky a súvisiace akčné plány, plány spolupráce s občianskou spoločnosťou, posúdenie základných hodnôt na účely dohôd o rozvoji a dobrej správe vecí verejných, rámce na riadenie rizík v oblasti rozpočtovej podpory) a zohľadňovať procesy preskúmania súvisiace s týmito nástrojmi.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, Rada
	b. Posilniť analýzu a podporu demokracie na základe skúseností a zistených nedostatkov v rámci 1. a 2. generácie pilotného projektu na podporu demokracie a posilniť kapacity delegácií EÚ a veľvyslanectiev členských štátov jednotným spôsobom pracovať na podpore demokracie.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	c. Ďalej rozvíjať pracovné metódy s cieľom zabezpečiť čo najlepšie prepojenie dialógu, cielenej podpory, stimulov a reštriktívnych opatrení.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty

	d. Zvýšiť ucelenosť medzi cieľmi v oblasti ľudských práv uvedenými v akčnom pláne, stratégiami v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny a programovaním pomoci EÚ a členských štátov v oblasti ľudských práv; zohľadňovať najlepšie postupy pri vykonávaní projektov súvisiacich s ľudskými právami a začleniť ich do všetkých mechanizmov spoločného učenia sa.	priebežne	ESVČ, útvary KOM, členské štáty
	e. Zvýšiť ucelenosť pri uplatňovaní doložiek týkajúcich sa ľudských práv, ktoré sú systematicky zahrňované do všetkých nových medzinárodných dohôd EÚ.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie
	f. Podporiť prebiehajúcu prácu Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva na ukazovateľoch ľudských práv s cieľom: i) uľahčiť hodnotenie výsledkov dosiahnutých v oblasti ľudských práv okrem iného celosvetovým sprístupnením ukazovateľov na internete a ii) systematizovať kompiláciu a využívanie údajov týkajúcich sa ľudských práv a vyhodnotiť osvedčené postupy a získané ponaučenia.	do roku 2017	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	g. Systematicky spolupracovať s OSN a regionálnymi organizáciami (napr. Africkou úniou, Organizáciou amerických štátov, Ligou arabských štátov, Radou Európy, OBSE, Združením národov juhovýchodnej Ázie, Juhoázijským združením pre regionálnu spoluprácu, Fórom tichomorských ostrovov atď.), pokiaľ ide o osvedčené postupy v oblasti ľudských práv a posilňovanie demokracie vo všetkých regiónoch.	priebežne	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty

34. Zlepšenie verejnej diplomacie a komunikácie o ľudských právach	a. Zlepšiť dostupnosť a viditeľnosť politiky EÚ v oblasti ľudských práve efektívnejším využívaním internetu a sociálnych médií, ako aj prostredníctvom lepšej a konsolidovanejšej prezentácie na internete.	do roku 2016	ESVČ, útvary Komisie, Rada, členské štáty
	b. Lepšie komunikovať na úrovni krajín s cieľom osloviť občiansku spoločnosť a verejnosť v súvislosti s prioritami a činnosťami v oblasti ľudských práv v jednotlivých krajinách a zapojiť ich do práce na nich.	do roku 2016	ESVČ, útvary Komisie, členské štáty